

## Písemná příprava

**Název předmětu:** Řízení zdrojů v ozbrojených silách

**Garant předmětu:** doc. RSDr. Luboš Štancl, CSc.

**Zpracoval:** doc. Ing. Miroslav Cempírek, CSc.

**Téma:** Hospodaření s majetkem státu, tvorba zásob majetku

**Vzdělávací cíl:** Poukázat na nezastupitelnost a nenahraditelnost majetku v procesu uspokojování potřeb vojsk, nastínit důvody ucelených znalostí členění majetku pro potřeby řízení a správného rozhodování na jednotlivých funkcích u vojsk Armády České republiky.

### Obsah:

#### Úvod

1. Členění majetku podle druhů
2. Druhy zásob, jejich určení, potřebnost a využitelnost
3. Nakládání s majetkem - provozování majetku
4. Ochrana a nakládání s majetkem

#### Závěr

## Úvod

Hospodaření s majetkem (vlastním i nevlastním) v resortu obrany České republiky je procesem náročným a z hlediska uceleného systému zabezpečení majetkem a službami zcela nenahraditelným.

V současné době usměrňuje oblast hospodaření s majetkem státu a tvorbu zásob majetku Směrnice „Zásady pro tvorbu a udržování zásob majetku státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany“. Směrnice, schválená NGŠ AČR, stanovuje jednotné zásady pro plánování výše, pořízení a udržování zásob majetku v podmínkách organizační složky státu Ministerstva obrany. Neobsahuje údaje o konkrétní výši, ale stanovuje principy, zvláštnosti tvorby zásob v rámci jednotlivých majetkových uskupení a místo uložení vytvářených zásob.

Směrnice je určena všem vedoucím funkcionářům organizačních celků resortu obrany, v jejichž gesci je plánování pořizování a příprava zásob. Stanovuje způsob tvorby a udržování zásob potřebných k plynulému a včasnému zabezpečení běžné spotřeby majetku u vojsk v mírovém stavu, zabezpečení života a zdraví vojáků, výcviku, k provozu a udržení bojové pohotovosti a pro přechod z mírového stavu na stav ohrožení státu a válečný stav.

Hospodaření s majetkem v resortu obrany České republiky je plně v souladu s legislativou (zákony a vyhláškami) České republiky.

### 1. Členění majetku podle druhů

Podle druhů se majetek člení na majetková uskupení. Majetkové uskupení je označení pro souhrn položek daného majetku uspořádaného v rámci jednotné klasifikace majetku, se kterým se hospodář v resortu obrany České republiky (RO ČR). Majetková uskupení stanovuje nebo zrušuje ministr obrany ČR nebo funkcionář, kterého ministr obrany ČR určil.

Rozdělení majetku do jednotlivých majetkových uskupení

| Majetkové uskupení | Majetek                                            |
|--------------------|----------------------------------------------------|
| 1.0                | Potraviny                                          |
| 2.1                | Materiál osobního použití (včetně náhradních dílů) |
| 2.2                | Zbraně a zbraňové systémy (vč. n. d.)              |
| 2.3                | Vojenská přepravní a podpůrná technika (vč. n. d.) |
| 2.4                | Elektronika a optika (vč. n. d.)                   |
| 2.5                | Zdravotnický a veterinární materiál (vč. n. d.)    |

|     |                                                |
|-----|------------------------------------------------|
| 3.0 | Pohonné hmoty a maziva, provozní hmoty a plyny |
| 4.1 | Majetek všeobecného použití (vč. n. d.)        |
| 4.2 | Stavební a opevňovací materiál (vč. n. d.)     |
| 5.0 | Munice všeho druhu (vč. n. d.)                 |
| 6.0 | Nehmotný majetek                               |
| 7.0 | Nemovitý majetek                               |

Pozn.: Majetkové uskupení 1.0 až 6.0 je movitým majetkem, Majetkové uskupení 7.0 je nemovitým majetkem (nemovitost)

Správce majetkového uskupení se pro nově zaváděný majetek stanovuje v dokumentu o zavedení nového majetku (techniky) do používání v resortu obrany ČR. Tento pak vyvíjí vůči majetkovému uskupení majetkovou působnost.

Do majetkového uskupení navrhuje začlenit majetek, velitel (náčelník, ředitel) - vedoucí investičního projektu apod., po dohodě se správcem majetkového uskupení, již při vyžadování jeho vývoje, nákupu nebo dovozu.

V případě nejasností a ve sporných případech, kdy nedojde k dohodě mezi navrhovatelem a správcem majetkového uskupení, rozhoduje o návrhu na začlenění majetku do majetkového uskupení ředitel Sekce ekonomické Ministerstva obrany (nebo přímo náměstek ministra obrany pro finanční řízení).

Majetková uskupení zabezpečují kompatibilitu se zásobovacím systémem organizace NATO. Majetkové uskupení stanovuje nebo ruší ministr obrany České republiky na základě návrhu ředitele Sekce ekonomické Ministerstva obrany.

Objasnění klíčových pojmů:

- Majetková působnost
- Správce majetkového uskupení

Majetková působnost

Majetková působnost je souhrn práv a povinností, které přísluší velitelům (správcům majetkových uskupení) v oblasti hospodaření s určeným druhem majetku majetkového uskupení). Jejich práva a povinnosti vyplývají z právních předpisů a zvláštních interních normativních aktů, zejména rozkazů ministra obrany České republiky.

Návrhy na změny v majetkové působnosti předkládá ředitel sekce ekonomické Ministerstva obrany prostřednictvím náměstka ministra obrany pro finanční řízení ke

schválení ministři obrany po jejich projednání s příslušnými veliteli (správci majetkových uskupení).

Velitel útvaru má zpravidla pro hospodaření s jednotlivými druhy majetku v tabulkách počtů plánovány majetkové (materiální) orgány. Nemá-li tyto orgány plánovány, pověřil plnění těchto úkolů některého ze zaměstnanců útvaru. Určení a rozsah pověření zaměstnance uveřejňuje ve svém rozkazu.

#### Správce majetkového uskupení

Správce majetkového uskupení je vedoucí zaměstnanec organizačního útvaru Ministerstva obrany, kterému je stanovena majetková působnost v celém komplexu zabezpečení rezortu Ministerstva obrany jedním nebo více druhy majetku vymezenými majetkovým uskupením nebo jeho částí (je jim stanovena majetková působnost v oblasti zásobování konkrétním druhem majetku a při jeho jednotné katalogizaci).

## 2. Druhy zásob, jejich určení, potřebnost a využitelnost

Zásoby majetku můžeme rozdělit z hlediska jejich použití na druhy, které se člení z hlediska účelu a časového použití.

Základní rozdělení:

- a) Zásoby pro zabezpečení mírového života (mírové zásoby), tj. zásoby majetku běžné potřeby.
- b) Zásoby pro přechod z mírového stavu na stav ohrožení státu a válečný stav, tj. zásoby k zabezpečení činnosti při rozvíjení vojsk v rámci bojového (odborného) stmelení, přesunu do místa nasazení a pokrytí spotřeby do zahájení bojové činnosti. Zejména pro oblast MU 1.0 (potravin) a MU 3.0 (PHM, provozní kapaliny a plyny), včetně MU 5.0 (munice všeho druhu). Tyto zásoby se kalkulují zpravidla na 30 dnů, tj. 30 SDOS v závislosti na úkolech vytvářených (rozvíjených) útvarů. Zásoby již v míru kalkuluje každý organizační celek MO, včetně potřeby finančních prostředků potřebných na jejich pořízení, ale vytvářeny jsou na zvláštní nařízení při plnění předběžných opatření.
- c) Zásoby pro přímé zabezpečení bojové činnosti, tj. zásoby všeho nezbytného materiálu určeného k vedení a podpoře bojové činnosti. V míru zásoby kalkuluje každý organizační celek MO, ale vytvářeny jsou pouze pro útvary zařazené do úkolových uskupení.

### 3. Nakládání s majetkem - provozování majetku

Nakládání s majetkem lze chápat ve smyslu skladování a vlastního provozování majetku.

Jedná se o následující procesy:

- skladování majetku,
- distribuce majetku,
- provoz majetku,
- údržba majetku,
- modernizace majetku.

Majetek je dle svého určení skladován v zařízeních Agentury logistiky. Při skladování majetku musí být dodrženy technické podmínky stanovené výrobcem (dodavatelem) a to nejen pro uplatnění možných reklamací. O způsobu skladování rozhoduje majetkový manažer podle ekonomicky nejvýhodnější varianty a s ohledem na předpokládané termínované využití majetku. Krátkodobě je ukládán zejména majetek předurčen k obměnám majetku součástí resortu, které ho každodenně (pravidelně) provozují a mají jej zařazen na tabulkách mírových počtů. Do režimu dlouhodobého ukládání je zařazen perspektivní majetek. Tato činnost je řešena dodavatelským způsobem z civilního sektoru nákupem služby. Majetek, který je takto uskladněn je plánován na doplnění tabulek válečných počtů AČR. Jedná se o majetek, který nemůže být pořízen v době nárůstu krize nebo jako mobilizační dodávka (věcný prostředek).

Distribuce majetku je řešena prostřednictvím Informačního systému logistiky (ISL), pomocí něhož je v elektronické podobě vystaven Expediční příkaz (ExP). Ten je rozkazem pro nakládání s majetkem. Vrcholovým orgánem řídícím distribuci v resortu je majetkový manažer, který vystavuje ExP.

Provoz majetku chápeme v uvedeném členění jako provoz ve smyslu využívání jeho technicko – ekonomického určení. To znamená, že např. přepravní a podpůrnou techniku provozují vesměs všechny součásti resortu, oproti tomu techniku zbraňových systémů provozují v naprosté většině útvary a zařízení Velitelství pozemních sil a Velitelství vzdušných sil. Údržba pak napomáhá k udržení těch schopností majetku, pro které je předurčen. Údržbu lze zároveň považovat jako nadstavbu skladování i provozu, jelikož jsou její úkoly plněny v obou zmíněných oblastech. U všech tří kategorií (skladování, provoz, údržba) jsou, v rámci obecného pojetí nakládání s majetkem, řešeny i jiné úkoly (zákonné pojištění, technické kontroly, měření emisí, technické údržby, revize, opravy, zabezpečení náhradních dílů a další), které sehrávají rozhodující roli v posuzování ekonomičnosti a efektivnosti. Opravy majetku jsou koordinovány v duchu velké nadpočetnosti majetku, s

kteřou se potýká nejen AČR, ale i ostatní armády členských států NATO. Opravy jsou realizovány pouze u toho majetku, který nejde uhradit ze zásob centrálního charakteru (obměnný fond, technická zásoba) v lepším technickém stavu.

Samostatnou oblastí je modernizace. Rovněž pro modernizaci majetku je přednostně používán dostupný majetek ze zásob centrálního charakteru (včetně náhradních dílů), čímž dochází k celkovému snížení objemu finančních prostředků vynaložených na jednotlivé etapy modernizace.

#### 4. Ochrana a nakládání s majetkem

K zabezpečení ochrany majetku státu v rezortu Ministerstva obrany jsou velitelé v rozsahu své pravomoci a odpovědnosti povinni používat všech právních prostředků, zvláště:

- a) včasnou a důslednou kontrolou předcházet možným škodám na majetku státu (případně i na nevlastním majetku);
- b) řádnou údržbou majetku zabezpečovat dodržování norem životnosti a spotřeby majetku;
- c) účelnou organizací technického a metrologického zabezpečení zabránit předčasnému opotřebení nebo znehodnocení obhospodařovaného majetku státu, popřípadě omezit rozsah a intenzitu vzniklého znehodnocení jeho opravou, popřípadě rekonstrukcí nebo modernizací;
- d) uplatňovat právo na náhradu škody vůči těm, kteří za její vznik odpovídají, a proti těm, kteří škodu způsobili tím, že úmyslně nebo z nedbalosti nesplnili povinnosti směřující k jejímu odvrácení;
- e) na úrovni své působnosti činit odpovídající opatření a závěry při rozkrádání, poškozování nebo zneužívání majetku státu;
- f) při podezření z trestného činu předat celou záležitost prostřednictvím Vojenské policie k trestnímu řízení;
- g) u pohledávek průběžně sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťovat, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv.

## **Závěr**

Pro hospodaření s majetkem je důležitá znalost technických parametrů, respektování stanovených postupů pro provoz, údržbu a skladování. To je prvořadým aspektem k prodloužení životního cyklu, k prevenci škod na majetku státu nebo zdraví osob. Majetkové orgány monitorují specifické požadavky jednotlivých majetkových uskupení a v souladu s obecně závaznými předpisy přijímají opatření v rámci organizační složky k správnému nakládání s majetkem.

Za řádné hospodaření s majetkem státu a přidělenými necentrálními finančními prostředky odpovídá velitel útvaru. V rámci systému plánování řídí zpracovávání reálných podkladů pro plánování potřeby věcných a finančních zdrojů. organizuje, stanovuje a realizuje opatření k jeho správnému přidělování, manipulaci, používání, udržování a ochraně.

### **Úkoly pro samostatnou práci:**

1. Charakterizujte členění majetku podle druhů
2. Popište druhy zásob, jejich určení, potřebnost
3. Rozeberte nakládání s majetkem, jeho provozování a ochranu